ದಿವಾನರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು

(1881 – 1947)

ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು (ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ ಅಥವಾ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.)

1. **1881**
2. ಹತ್ತನೇ ಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರು
3. ಸಿ. ರಂಗಾಚಾರ್ಲು
4. ನಾಲ್ಕನೇ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು
5. ಸಿ. ರಂಗಾಚಾರ್ಲು
6. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಜಾನ್ ಟೇಲರ್ & ಕಂಪನಿ
7. ವಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ
8. ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ
9. ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರು
10. ಆರ್ಕಾಟ್ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಮುದಲಿಯಾರ್
11. ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರು
12. ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ
13. ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್
14. ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್
15. ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ

ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು (ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಪದ ಅಥವಾ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.)

16. **1881,** ಹತ್ತನೇ ಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರು
17. ಸಿ. ರಂಗಾಚಾರ್ಲು, **1881**
18. ನಾಲ್ಕನೇ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು, ಬೆಂಗಳೂರು
19. ಶಿವನಸಮುದ್ರ, ಕೆ. ಶೇಷಾದ್ರಿ ಅಯ್ಯರ್
20. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶಾಸ್ತ್ರಿ , ವೆಂಕಟಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ
21. ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ, ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರ
22. ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ, **1916**
23. ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು
24. ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ, **1917**
25. **1891,** ಕೆ. ಶೇಷಾದ್ರಿ ಅಯ್ಯರ್
26. ಬೆಂಗಳೂರು, **1905**

ಐದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು (ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ **15–20** ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.)

27. ದಿವಾನ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಅಯ್ಯರ್‌ರವರ ಸಾಧನೆಗಳು.
    - ನಾಡಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕ್ರಮ
    - **1886** ರಿಂದ ಮುಂದಿನ **10** ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯತಿ.
    - ಬೆಂಗಳೂರು–ಗುಬ್ಬಿ, ಹರಿಹರ–ಹಿಂದೂಪುರ, ಮೈಸೂರು–ನಂಜನಗೂಡು–ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್., ಬಿರೂರು–ಶಿವಮೊಗ್ಗ ರೈಲು ಸಂಪರ್ಕ.
    - ಮೈಸೂರು ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ಪರೀಕ್ಷೆ

- ಶಿವನಸಮುದ್ರ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ
- ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ – **1902**
- ಬೆಂಗಳೂರು ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆದ ನಗರ –**1905**
- ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕ್ರಮ, ಮಾರಿಹಳ್ಳ ಯೋಜನೆ
- ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ
- ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ
- ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಔದ್ಯಮಿಕ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ
- ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿ ಆರಂಭ – **1886**
- ಮೈಸೂರು ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆ – **1894**
- ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಬಾಲಿಕಾ ಶಾಲೆಗಳ ಆರಂಭ
- ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮಾದರಿ ಅಂಚೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿ.
- ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆ ಸ್ಥಾಪನೆ
- ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು & ತುಮಕೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲಿಕಾ ಪಾಠಶಾಲೆ ಆರಂಭ
- ತಾಂತ್ರಿಕ, ವೃತ್ತಿ & ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ
- "ರಾಜ್ಯ ದುರಂಧರ" ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ.

28. ಸರ್. ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್‌ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು

- ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದಿವಾನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು.
- ಮಾದರಿ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಮೈಸೂರನ್ನು ಅಭ್ಯುದಯಗೊಳಿಸಿದರು.
- ಸಹಾಯಕ ಕಮೀಷನರ್ ಆಗಿ ಮಹಾರಾಜರ ಆಪ್ತ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ
- ದಿವಾನ ಪದವಿಗೆ **1926**ರಲ್ಲಿ ನೇಮಕ.
- ಹಲವಾರು ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಆರಂಭ.
- ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಕಬ್ಬಿಣ–ಉಕ್ಕು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡು.
- ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಕಾಗದ ಕಾರ್ಖಾನೆ.
- ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಪೊಟ್ಟಣ ಕಾರ್ಖಾನೆ.
- ಬದನವಾಳ ಖಾದಿ ಕೇಂದ್ರ
- ಮಂಡ್ಯ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ
- ಬೆಳಗೊಳ ರಾಸಾಯನಿಕ ರಸಗೊಬ್ಬರ ಕಾರ್ಖಾನೆ
- ಬೆಂಗಳೂರು ಗಾಜಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಎಚ್.ಎ.ಎಲ್.
- ಮೈಸೂರು–ಬೆಂಗಳೂರು–ಹಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಕಾರ್ಖಾನೆ
- ಬೆಂಗಳೂರು ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಲಕರಣೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ.
- ಗಂಧದೆಣ್ಣೆ, ಸಾಬೂನು, ಅಗರಬತ್ತಿ, ಮೈಸೂರು ರೇಷ್ಮೆ ರಫ್ತು.

ಮಿರ್ಜಾರವರು ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರು.

- ಉದ್ಯಾನವನಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ
- ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಬೃಂದಾವನ
- ಮೈಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರುಗಳನ್ನು ಉದ್ಯಾನನಗರಿಗಳಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

- ಬ್ರಿಟಿಷರು & ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗರೊಂದಿಗೆ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧ.
- ವೈಸರಾಯ್ ಐರ್ವಿನ್‌ರನ್ನು ಮನವೊಲಿಸಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಕಪ್ಪವನ್ನು 34 ರಿಂದ 24.5 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆ.
- ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗಿ – 1932
- ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು, ಶಿಂಸಾ ಸ್ಥಾಪನೆ – 1940
- ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿ – 1938, ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಜಲವಿದ್ಯುದಾಗಾರ – 1948
- ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ – ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಪ್ರಥಮ –1940
- ಕಾವೇರಿಗೆ ಕಾಲುವೆ ನಿರ್ಮಾಣ – 1 ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ಎಕ್ರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ
- ಹೆಬ್ಬಾಳ ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜು, ರೇಷ್ಮೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ
- ಮೈಸೂರು ಚಲುವಾಂಬ ಆಸ್ಪತ್ರೆ – ರೈಲ್ವೇ ಕಚೇರಿ, ಆಕಾಶವಾಣಿ ಆರಂಭ
- ಬೆಂಗಲೂರು ಕರಕುಶಲ ಶಾಲೆ, ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ
- ಕೋಲಾರ ನರಸಿಂಹರಾಜ ಆಸ್ಪತ್ರೆ & ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಮೆಗ್ಗಾನ ಆಸ್ಪತ್ರೆ.

ಹತ್ತು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು (ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 30–40 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.)

29. ಆಧುನಿಕ ಮೈಸೂರಿನ ನಿರ್ಮಾತೃ ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ.

- ನಾಡಿನ ಅಭ್ಯುದಯದ ಯುಗ ಆರಂಭ
- ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಣಿತರೊಬ್ಬರು ಆಡಳಿತದ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗೆ ಬಂದರು.
- ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 18 ರಿಂದ 24 ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದರು.
- ಮೈಸೂರು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ & ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ ಶಾಸನ – 1918
- ತಾಲೂಕು & ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತರ ಬಹುಮತಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ.
- ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ
- ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಯ–ವ್ಯಯದ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ

o <u>ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳು</u>

- ಮೈಸೂರು–ಅರಸೀಕೆರೆ, ಬೌರಿಂಗ್‌ಪೇಟೆ–ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ರೈಲು ಸಂಪರ್ಕ
- ಭಟ್ಕಳ ಬಂದರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ
- ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ರಚನೆ.
- ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್. ಮೈಸೂರು ಸ್ಥಾಪನೆ.– 1913
- ಮೈಸೂರು ಛೇಂಬರ್ ಆಫ್. ಕಾಮರ್ಸ
- ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ
- ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆ ಆರಂಭ – 1916
- ಔದ್ಯಮೀಕರಣ – "ಔದ್ಯಮೀಕರಣ ಇಲ್ಲವೇ ವಿನಾಶ"
- ಮೈಸೂರನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಉದ್ಯಮೆಯ ರಾಜ್ಯವಾಗಿಸುವ ಗುರಿ.
- ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಸ್ಕರಣ ಘಟಕ
- ಮೈಸೂರು ಗಂಧದ ಕಾರ್ಖಾನೆ
- ಬೆಂಗಳೂರು ಸರಕಾರಿ ಸಾಬೂನು ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಲೋಹ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಕೇಂದ್ರೀಯ ಔದ್ಯಮಿಕ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಮುಂತಾದವು

- **ನೀರಾವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ – ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಆಣೆಕಟ್ಟೆ – ಮಂಡ್ಯ–ಮಳವಳ್ಳಿಯ 3 ಲಕ್ಷ ಎಕ್ರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ**

o **<u>ಶಿಕ್ಷಣ ಸುಧಾರಣೆಗಳು</u>**

- **ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ – ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ**
- **ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ – ಮೈಸೂರು**
- **ರೇಷ್ಮೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ – ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ**
- **ಸರಕಾರಿ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು – ಬೆಂಗಳೂರು**
- **ಕೃಷಿ ಶಾಲೆ – ಹೆಬ್ಬಾಳ (ಗಾಂಧಿ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ)**
- **ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ – 1916**
- **ಬನಾರಸ್ ಹಿಂದೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ 2 ಲಕ್ಷ ದೇಣಿಗೆ**
- **ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ – ಬೆಂಗಳೂರು – 1915**
- **ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು.**
- **ಹರಿಜನರಿಗೆ ವಸತಿ ನಿಲಯ & ಶಿಷ್ಯವೇತನ.**
- **ದಿವಾನರ ಹುದ್ದೆಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ – 1918. ಭಾರತ ಸರಕಾರದಿಂದ ಅತ್ಯುನ್ನತ 'ಭಾರತ ರತ್ನ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ 1955**

"ನೆನಪಿಡು, ಒಂದು ರೈಲ್ವೇ ಕ್ರಾಸಿಂಗ್‌ನ್ನು ಗುಡಿಸುವುದಷ್ಟೇ ನಿನ್ನ ಕೆಲಸವಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಇಷ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಕ್ರಾಸಿಂಗ್ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ."

– ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ

***